GORENJSKI GLAS

Leto XLIV — št. 38 — CENA 17 din

Kranj, petek, 17. maja 1991

AZUR - Kamnik d. o. o.
Gradbena trgovina & proizvodnja
Vrhpolje 170 YU-61240 Kamnik, telefon & fax: (061) 832-875

Na smrt obsojeni državni sovražnik Volitev se ne boje politiki, ampak kritični novinarji

Ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJC IN FORMULA 1 BANKA PRIHRANKA

Pisatelji o nacionalizmih

Bled - Okoli štirideset pisateljev iz dvaindvajsetih držav in prav toliko domačih je te dni na Bledu razpravljalo o narodih in nacionalizmih. Srečanje je s prijaznim nagovorom odprl radovljiški župan ing. Vladimir Černe, za njim pa je udeležence pozdravil minister za kulturo dr. Andrej Capuder in med drugim poudaril izredno težko vlogo pisateljev v današnjem času. Organizator - Slovenski PEN center se prav gotovo ni zavedal, da se bodo prav v času tega pisateljskega premišljevanja pri nas ob največji napetosti odvijale vse dobre in slabe oblike najrazličnejših nacionalizmov. - Foto: Gorazd Šinik

Trgovanje

Izkušnje nas uče, da v današnji Jugoslaviji (kolikor jo je sploh še ostalo) po nekajdnevnem, morda tedenskem zatišju vselej ponovno pustoši politični vihar. Le največji optimisti, če sploh kdo, so zato pričakovali, da bo izvolitev Mesića minila mirno. In res ni, na televiziji pa so nam po zadnjem dnevniku zaželeli mirno noč, kakor navadno, ko v jugoslovanskem loncu najbolj kipi.

Ob kopici vročih besed, ki so že bile in bodo še izrečene ob zadnjem zapletu v Beogradu nam v ušesih najbolj odzvanja: trgovanje. Milan Kučan je nanjo alergično reagiral in s tem dal vedeti, kako je politikom za javnost neljuba. Toda, kakorkoli obračamo stvari, na koncu pogajanje vendar ni nič drugega kot trgovanje, lepše rečeno dogovor o ceni. S tem, da nam je vsem skupaj v primeru jugoslovanskega predsedstva že vnaprej znana: pat pozicija na šahovnici. Priznati pa je treba, da so slovenski politiki pri tem spretno vnovčili ocene o razdruževanju na jugoslovanski ravni, o srbski krivdi za propad Jugoslavije, o mehkem državnem udaru itd.

Zaplet v Beogradu je seveda šel na roko slovenski vladi, saj je slovenski parlament brez večjih pripomb sprejel osnutke osamosvojitvenih zakonov, če psihološki pritisk še ne bo povsem popustil, lahko pričakujemo, da bodo prihodnji teden tudi dokončno sprejeti. Seveda pa Slovenijo do 26. junija in po njem čaka še veliko trgovanja in nikakor se ne kaže slepiti, da s tem ni povezana tudi naklonjenost mednarodne skupnosti. Natančneje naših največjih upnikov, ki jih seveda najbolj zanima, če bodo dolgovi vrnjeni in prav v zvezi s tem lahko pričakujemo finančne restrikcije, kar je za novo državo največji udarec. Zavedati se moramo, da je v ozadju njihovega vztrajanja na enotni Jugoslaviji prav skrb, da ob jugoslovanskem razdruževanju dolgovi ne bi preprosto izpuhteli. Pogajanja, da ne rečemo razdružitveno trgovanje na črepinjah Jugoslavije, nas torej neusmiljeno čakajo, v vsakem primeru, če bomo ostali povezani ali ne več. ● **M. Volčjak**

Naše povabilo

Če imate občutek, da se okrog Vas dogaja vse preveč nepriletnih presenečenj, potem Vam ponujamo izjemno. Gorenjski glas na rekordnih 48 straneh. Prijetno presenečenje torej, ki smo ga pripravili za vsa gospodinjstva na Gorenjskem, v kamniški in domžalski občini pa tudi v Medvodah in okolici. Pravzaprav točneje: skoraj polovica vseh gospodinjstev na Gorenjskem (22 000) prejema Gorenjski glas redno vsak torej in vsak petek, tokrat pa so ga poštarji dostavili tudi tistim, ki niso redni naročniki našega časopisa.

Časopis Gorenjski glas poznate, morda ste nanj celo že bili naročeni ali pa ga kupujete v kolportaži. Pa vendar nam dovolite kanček Vaše pozornosti za pogled v osebno izkaznico najbolj branega časopisa na Gorenjskem: izhaja že 44. leto kot poltedniški ob torkih in petkih. Letos je predviden povprečni obseg vsake številke 20 strani, od januarja do aprila pa je Gorenjski glas izhajal na povprečno 24 straneh (ob petkih redno na 28 ali kar 32 straneh). Vsak petek ima časopis dve prilogi: Odprte strani z zahtevnejšim branjem ali Snovanja s kulturno vsebino ter »GLAS 16« s podrobnimi RTV in kino sporedi, razvedrilnim branjem, nagradno križanko in praktičnimi nasveti. Prvi torek v mesecu je v Gorenjskem glasu priloga za športnike in rekreativce »Glasova Stotinka«, občasno pa pripravljamo še dodatne tematske časopisne priloge (v današnji številki npr. o zavarovalstvu in Zavarovalnici Triglav OE Kranj).

V Gorenjskem glasu pripravljamo časopis tako, da je v njem vsakič najmanj dve tretjini bralnih strani in do ene tretjine informativno propagandnih sporočil, vključno z malimi oglasi. Tokrat je vsebina časopisa nekoliko drugačna, zato je tudi njegov obsega precej obsežnejši. Prav zato, ker je izšel v več kot 60 000 izvodih, so se za svoje sporočilo v njem odločili v precejšnjem številu podjetij, ki Vas na ta način obveščajo o svoji ponudbi proizvodov in storitev. Današnji Gorenjski glas je torej izjemen zaradi obsega 48 strani in zaradi nekaj več oglasnih sporočil - v torek ter vseh drugih številkah časopisa pa bo časopis v standardnem obsegu vsaj 20 strani povprečno, od tega najmanj dve tretjini bralnega dela.

O čem in kako poročamo v Gorenjskem glasu? Poudarek dajemo dogajanju na Gorenjskem v njenem širšem pojmovanju, kajti za življenje in delo ljudi v gorenjski pokrajini so pomembne tudi povezave v Sloveniji, Jugoslaviji, zamejstvu, itd. Zato spremljamo vsa pomembnejša dogajanja v republiški skupščini in vladi, kakor tudi v občinskih parlamentih, v strankah in drugih forumih. Spremljamo in komentiramo dogodke v gospodarstvu, kmetijstvu, kulturi, športu, vzgoji in izobraževanju, socialnem varstvu; pri tem novinarji ter fotoreporterji Gorenjskega glasa nisa le potovalci o dogajanju, temveč za bralce pripravljamo čimbolj analitične članke, intervjuje, poglede z drugim zornih kotov, aktualne komentarne. Ob tem vsebino Gorenjskega glasa bogatijo pisma in odmevi bralcev, ki v naše uredništvo sporočajo svoja mnenja o aktualnih družbenih problemih. Skratka, Gorenjski glas je in bo dober časopis, zato Vam ponujamo priložnost, da se nanj naročite z izpolnitvijo naročilnice, ki jo pošljite na ČP Gorenjski glas, 64000 Kranj ali oddajte na naših prodajnih mestih.

Zakaj postati naročnik Gorenjskega glasa? Zato, ker se to preprosto in zanesljivo zelo izplača. Enostaven račun: en izvod tega časopisa stane 17,000 din, za tri mesece skupaj pa je za naročnike strošek naročnine vsega 330,00 din. V trimesečju naročniki prejmejo najmanj 25 (večkrat kar po 26) številk časopisa, zato je za redne naročnike Gorenjskega glasa po vsega 13,00 din. A to sploh še ni vse: individualni naročniki Gorenjskega glasa z 20 odstotkov popusta lahko oglašujejo v tem časopisu (mali oglasi, osmrtnice, zahvale); pri različnih akcijah (Glasovi izleti; Glasove kulturno zabavne prireditve) so vstopnice oz. stroški za naročnike veliko nižji, vsaj za tretjino in več. Za naročnike časopisa so posebna presenečenja tudi na Gorenjskem sejmu, vsaj enkrat letno izžrebane naročnike popeljemo na prijeten izlet - posebna prednost za naročnike pa je, da zanje časopis redno prinaša najugodnejše tržne informacije: obvestila o ugodnih nakupih, nasvete vseh vrst, nagradne igre in drugačne komerciaine pristope najrazličnejših panog ter podjetij. Gorenjski glas prinaša tudi obvestila o razpisih (npr. posojil, prednostnih list, dražb itd.) in gradiva, za katera so organizirane javne obravnave. Skratka, živeti z Gorenjskim glasom je lepše in ceneje.

In še naše povsem konkretno povabilo: izpolnite naročilnico za Gorenjski glas, objavljamo jo na zadnji strani, z njo pa boste (enako kot ostali naročniki) na prodajnih mestih (poglejte oglas na zadnji strani!) kupili dve vstopnici za koncert, 24. maja na Bledu, s 33-odstotnim popustom!

Želimo Vam prijetno branje in na svidenje vsak torek ter petek.

Gorenjski glas

BPT bi potrebovala 44,5 milijona dinarjev

Za BPT uveden stečaj

Kranj, 14. maja - Kakor je bilo moč pričakovati, je na kranjskem sodišču sodni senat, ki ga vodi Anton Šubic, sprejel stečaj za BPT Tržič in za stečajnega upravitelja določil pravnika Matijo Robleka - Majcna iz Ljubljane.

Razmere so se medtem še poslabšale; stiska je še večja, saj smo ponovno pred izplačilom plač, denarja zanje pa ni, od petka naprej pa smo brez zemeljskega plina, je povedal v.d. direktorja BPT Jakob Štabuc, za finance zadolženi Janko Maček pa je dodal, da ni nikakršne možnosti za pridobitev 44,5 milijona dinarjev, ki bi rešili BPT. Sodna izvedenka Alenka Žnidaršič-Kranjc je v svojem mnenju namreč zapisala, da bi se BPT izognil stečaju le v primeru, če bi uspel dobiti toliko nepovratnih sredstev. Z njenim izvedeniškim mnenjem v celoti soglaša tudi kranjska SDK.

Sodišče je tako lahko le ugotovilo, da so zaradi dolgotrajnih likvidnostnih težav in insolventnosti izpolnjeni pogoji za uvedbo stečaja in s stečajnim postopkom tudi začelo. Za stečajnega upravitelja je določilo diplomiranega pravnika Matijo Robleka - Majcna iz Ljubljane, 4. septembra ob 8. uri pa bo na kranjskem sodišču narok za preizkus terjatev.

V stečaj gre torej tovarna z več kot stoletno tradicijo, kar bo za Tržič velik udarec, saj je bilo v BPT zaposlenih 818 ljudi, ki so z uvedbo stečaja praktično na cesti, koliko jih bo še zaposlenih pri dokončanju tekoče proizvodnje, bo odredil stečajni upravitelj. Žalostno je seveda, ker gre za tovarno, ki ima več terjatev kot dolgov, vendar pa je le malo izterljivih, izvedenka je ocenila, da bi kompenzacija lahko uspela le 10- do 15-odstotno. BPT ima tudi precej premoženja, vendar pa je vprašljiva tržna vrednost štirih elektrarn, ki so ocenjene na 20 milijonov mark, saj zanje kupca ni, elektrogospodarstvo jih je pripravljeno le brezplačno prevzeti, kar za BPT seveda nikakor ni ugodno, saj bi tovarna s tem izgubila zaslužek s prodajo elektrike. ● **M. Volčjak**

V Sloveniji te dni poteka nabor prve generacije vojaških obveznikov, ki bodo služili vojaški rok v enotah teritorialne obrambe. Nabor opravlja stalna naborna komisija, katere sestavo potrjujejo pristojni republiški organi. Predsednik komisije je po novem rezervni in ne aktivni oficir, zato je naborni postopek bistveno poenostavljen. Poleg tega, da naborne komisije skušajo čimbolj upoštevati predznanje, sposobnosti in želje nabornikov, je precej sprememb tudi pri služenju vojaškega roka. Bodoči vojaki bodo služili 7 mesecev, poveljevanje bo v slovenskem jeziku, bolj učinkovito bo izobraževanje, vojaki pa bodo imeli tudi nekatere ugodnosti pri koriščenju izhodov in dopustov. Zanimivo je, da doslej ni bilo večjega zanimanja za civilno služenje vojaškega roka. Naš posnetek je z nabora v kranjski občini. M. G., foto: Jure Cigler

KRANJ, KOROŠKA C. 16.
tel.: 212-249

Club GAULOISES BLONDES

48 strani izvod

Učinkovito smrekovo mazilo

Oni dan je v naše uredništvo prihitel naš bralec g. Kavčič, ki ni mogel prehvaliti smrekovega mazila, izdelek prof. Konca iz Nakla. Rad bi, da bi tudi drugi Gorenjci spoznali kvalitete mazila, ki je njemu osebno pomagalo pri celi vrsti tegob. Veseli smo bili njegovega obiska in v celoti objavljamo njegov zapis, kako je mazilo uporabljal in kakšen je bil učinek. Če ima kdo od vas, dragi bralci, podobna spoznanja, naj nam to sporoči. Prav je, da si v časih, ko se bomo glede zdravljenja morali čim več sami znajti, drug drugemu pomagamo s preskušenimi nasveti.

Takole piše g. Kavčič:

Ali naj verjamem?

V zadnjem času rastejo kot gobe po dežju ponudbe za različne žavbice, ki imajo po navedbah proizvajalcev čudežno moč za ozdravitev številnih tegob in bolezni. Med njimi je tudi nekaj takih, ki niso pomagale, škodovale pa tudi ne.

Dobro leto je od tega, kar sem izvedel, da v Naklem pri Kranju izdeluje mazilo z vsebnostjo smrekove smole z dodatkom nekaj rož prof. Ivo Konc. Na podlagi logičnega razmišljanja sem prišel do sklepa: če smola z zasmolitvijo obnovi poškodovano skorjo debla smreke, mora le-ta imeti v sebi snov predvsem pa energijo! To sončno (bioenergijo) akumulira v sebi in jo uporabi za obnovo staničevja (celic) ter tako obnovi skorjo na deblu smreke.

Torej, če smola pomaga drevesu kot živemu delu narave, zakaj ne bi pomagala pri obnovi celic človeku?

V nekaj primerih sem se o tem osebno prepričal. Vraščen noht palca na nogi sem po odstranitvi namazal s smolo, povil z gazo. Palec se je lepo zacelil. Po operaciji ateroma na glavi sem rano mazal z mazilom. Vse se je lepo zacelilo.

Na dokaj močan urez v palec roke sem dal mazilo, tesneje povezal, da palec ne bi krvavel. Po pol ure nisem čutil nobenih bolečin. Po tednu dni z večkratnim namazom je bila vreznina zaceljena.

Opekline na prstih roke so prenehale po pol ure od premaza. Ni bilo vodnih mehurjev in v nekaj dneh o poškodbi nobenega sledu.

Če ne bi sam doživel ozdravitve, ne bi verjel. Tako pa sem se prepričal o učinku mazila pri odpravi vnetja grla in porebrnice. Grlo je bilo živo rdeče vneto, a čez pleča sem imel občutek, kot da sem obložen z mokro cunjo. Aspirin, čaji, med niso dali želenega učinka. Iz nosu mi je še kar naprej teklo.

Po tretjem premazu z mazilom čez lopatice hrbta in nekajkratnem mazanju na vratu v območju grla in znotraj nosnih odprtin je vnetje prenehalo. Grlo je dobilo normalno barvo, bolečine na hrbtu so prešle.

To so moje osebne izkušnje. Prilagam pa navedbe učinka mazila, ki jih navaja proizvajalec.

Pri resnejših zadevah je treba biti oprezen ter se posvetovati z zdravnikom, ki na podlagi rezultatov preiskav in izvidov predpiše ustrezno zdravljenje. Marsikatera pot in strošek pa sta pri manjših zadevah prihranjena, saj na podlagi mojih izkušenj mazilo učinkovito deluje. Ne nazadnje naj omenim, da sem se marca pri štihanju vrta prehladil ter me je na hrbtu v območju ledvic rahlo bolelo. Po nekajkratnem namazu z mazilom v omenjenem območju pa sta bolečina in neprijeten občutek popolnoma prenehala.

Ni vse zlato, kar se sveti, toda v danem primeru pa se splača poskusiti, saj odkar uporabljam to mazilo, tudi sam verjamem v njegovo učinkovitost."

Vse o vrtnicah

Kranj, 17. maja - Danes, v petek, 17. maja, bo ob 17. uri v sejni sobi št. 14 skupščine občine Kranj zanimivo predavanje dr. Aleksandra Šiftarja "Vse o vrtnicah". Predavanje predavatelja Šiftarja, direktorja Vrtnarstva Sobota iz Murske Sobote, ki je med vrtnarji znan tudi kot pisec knjig in priročnikov o vrtnarjenju, bo spremljano z barvnimi diapozitivi. Hortikulturno društvo Kranj vabi vse, ki bi radi kaj več izvedeli o "kraljicah vrtov", da se predavanja udeleže.

POSKUSIMO ŠE ME

Pri Založbi Mladinska knjiga je lani izšel že drugi ponatis dela znane slovenske kuharice Kristine Merc - Matjašič z Bleda "Kuhajmo po domače". Gospa Kristina je že upokojena in rada priskoči na pomoč v hotelskih ali gostinskih kuhinjah, kjer bi se kuharice in kuharji radi naučili kaj več, dali na mizo gostom novo, preskušeno jed. Oni dan smo jo srečali v gostilni Aleš na Bregu, kjer je gospodinjo ravnokar učila pripravljati šarloto, sladico, ki jo pozna tako nekdanja ruska kot dunajska kuhinja. Pregrešno dobra je ta svetovno znana sladica, pravi gospa Kristina. V njeni kuharici "Kuhajmo po domače" je ne bomo našli, kajti ta je namenjena slovenski kuhinji, našli pa jo bomo čez čas v njeni naslednji knjigi, ki jo pripravlja in ima delovni naslov "Diplomati pri mizi". Gospa Kristina Merc - Matjašič je namreč kuhala tudi za najbolj zahtevne goste, diplomate, vladarje... Iz izbora receptov za to knjigo, nam je za bralke Gorenjskega glasa zaupala, kako se naredi šarlota, sladica, ki poteši še bolj razvajenega sladokusca.

Šarlota

1 liter mleka, 8 rumenjakov, 10 dag sladkorja, 12 ploščic želatine ali 4 dkg zmlete želatine (dobi se v apoteki, živilskih trgovinah).

Morda se vam pri prvem poskusu šarlota ne bo posrečila. Tudi Lojzki Aleševi, gostilničarki z Brega pri Kranju, se ni. So specialitete, ki ti uspejo šele po večkratnih poskusih. Zato je toliko več vreden nasvet preskušene kuharice, kot je gospa Kristina Merc - Matjašič. - Foto: D. D.

Rumenjake mešamo s sladkorjem in počasi dolivamo mleko, v katerem smo prej skuhali vanilijevo paličico. Mešamo na sopari, da se zgosti. Masa ne sme zavreti, doseže lahko le 80 stopinj C. Potem jo potegnemo na rob štedilnika (ves čas mešamo) in vmešamo namočeno in odcejeno želatino. Še naprej mešamo z metlico, da se masa ohladi. Ko se začne strjevati, ji primešamo sneg 3 beljakov in 3 dcl stepene smetane. V sneg smo dodali še 10 dag sladkorne moke ali kristalnega sladkorja. Okus požlahtnimo še s 1/2 dcl maraskina ali kakšne druge aromatizirane pijače (lahko uporabimo tudi rum, a najboljši okus da prav maraskino).

Še toplo maso zdevamo v modelčke - za male potičke, pudinge - ki jih prej oplaknemo s toplo vodo, da se bo, potem ko jo bomo zvrnili na krožnik, raje odločila od posodice. Napolnjene modelčke damo za nekaj ur v hladilnik, da se šarlote ohlade in dodobra strde. Potem jih zvrnemo na krožnik, obrizgamo s stepeno smetano,

obložimo s sadjem - rdeče jagode, marelice, banane, ananas in podobno - lahko pa jih še malce prelijemo s prav takšnim sokom, s kakršnim sadjem smo jo obložili.

In na kaj moramo pri pripravljanju šarlote najbolj paziti? Gospa Matjašičeva opozarja, da pravočasno umešamo sneg in smetano, in sicer šele potem, ko je masa že dovolj hladna in kompaktna. Pretopla masa bi sneg in smetano zvodenela. Prav tako sme biti mleko le mlačno, ker bi prevroče strdilo rumenjake.